AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2017 / 51 • Haziran

ERMENİSTAN, KÖRFEZ'DE İRAN'IN ÇİZDİĞİ YOLDAN İLERLİYOR

Ali Murat TAŞKENT

Analist (2015-2017)

Mayıs 2017 ortalarında Katarın başkenti Dohaya ilk resmi ziyaretini gerçekleştiren Ermenistan Cumhurbaşkanı Sarkisyan, Katar Emiri Tamim Bin Hamad Al Taniyle görüşmüştür. Görüşmede liderler, iki ülke arasında başta ticari-ekonomik olmak üzere ilişkilerin geliştirilmesi, vize serbestisi ve çok taraflı işbirliğinin geliştirilmesi gibi konuları konuşmuşlardır. Ayrıca, Ermenistan tarafının teklifi üzerine iki tarafın özellikle Ermenistanın Avrasya Ekonomik Birliği ülkelerine transit imkanlarından faydalanılmasını da içeren çeşitli yatırım projeleri hakkında görüştükleri bildirilmiştir.[1]

Cumhurbaşkanı Sarkisyan, bu ziyaret kapsamında Katar Havayolları CEOsuyla da bir araya gelerek havacılık alanında işbirliği olanakları hakkında görüşmüştür. Görüşmede Sarkisyan, Katar dahil olmak üzere Körfez ülkelerinden Ermenistana doğrudan uçuşların Ermenistan turizmi için önemine değinerek ülkesinin havacılık gibi farklı alanlarda Katar yatırımını teşvik ve destekleyeceğini belirtmiştir. Bu noktada Katar Havayollarının Mayıs 2016 itibaren Doha-Erivan arasında doğrudan uçuşlara başladığını belirtmekte fayda vardır.[2]

Sarkisyanın Katar ziyaretinden birkaç hafta sonra, 1 Haziran 2017 tarihinde, Ermenistanın Katar vatandaşlarına yönelik vize uygulamasını kaldırdığını duyurulmuştur.[3]

Cumhurbaşkanı Sarkisyan, ayrıca, Mart 2017de Birleşik Arap Emirliklerini (BAE) ziyaret ederek Ermenistan-BAE yatırım forumuna katılmıştır. Sarkisyan, bu ziyaret sırasında BAE Devlet Başkan Yardımcısı, Başbakanı ve Dubai Emiri Dubai Emiri Şeyh Muhammed bin Raşid Al Maktumle de bir araya gelerek iki taraf arasında başta turizm, su ve tarım alanlarında olmak üzere yatırım ortaklığının geliştirilmesi imkanlarını görüşmüştür. Aynı görüşmede iki liderin karşılıklı vize uygulamalarının kaldırılması konusunda anlaştığı da bildirilmiştir.[4]

Körfeze yönelik Ermenilerin etkinliğin arttığı bu dönemde, Mayıs 2017de Kilikya Ermeni Katolikosluğunun ruhani önderi I. Aramın yeni inşa edilen Aziz Vartanantz kilisesinin mesh ayinini icra etme ve [Kuveytte] yeni piskoposluk konutunu açma amacıyla Kuveyti ziyareti ve bu ziyaret sırasında Şeyh Sabah el-Ahmed es-Sabahla bir araya gelmesi de dikkat çekicidir.[5]

Ermenistanın Körfezdeki bu etkinliği, Ermenistanın bu ülkelerle ekonomik ilişkilerini

geliştirme ve Körfezden yatırım çekme çabası olmanın dışında, Güney-Kuzey arasında bir ticaret köprüsü olma hedefinin bir parçası olarak da değerlendirilebilir. Nitekim 21 Aralık 2016da İran Cumhurbaşkanı Ruhaninin Ermenistanı ziyareti vesilesiyle gerçekleştirilen Ermenistan-İran İş Forumunda bu hedef Sarkisyanın İranın komşusu ve dost ülkesi olarak Ermenistan, AB ve BDT ülkelerine bir kapı ve ek bir ulaşım koridoru olabilir. Buna ilişkin olarak, Kuzey-Güney ulaşım koridorunun Karedeniz limanlarını Körfezdeki limanlara bağlayacak en kısa transit yolu olduğunun altını çizmek isterim açıklamasıyla tekrar dile getirilmiştir.[6]

Bununla birlikte, son günlerde yaşanan Katar krizinin Körfezdeki dinamikleri ve dolayısıyla Ermenistanın körfezdeki çıkarlarını etkileme potansiyeli bulunmaktadır. Ermenistandan gelen ilk tepkiler Ermenistanın bu kriz karşısında nasıl bir tutum izleyeceği hakkında fikir vermektedir. Ermeni basınında yer alan bir haber göre, üst düzey bir yetkili Suudi Arabistan ve diğer Arap ülkeleri tarafından Katara uygulanan ciddi yaptırımlara rağmen Katarla yakın ilişkiler geliştirilmesine devam edileceğini belirtmiştir. Ermenistan Dışişleri Bakanı Yardımcısı Shavarsh Kocharianın ise [Katar krizi] Orta Doğudaki durumla ilgilidir. Suudi Arabistandaki İran karşıtlığıyla ilgilidir. Sünni Katarın İran karşıtı koalisyona katılmaması ve [İranla] işbirliğine yanaşması gerçeğiyle ilgilidir dediği bildirilmektedir.[7]

Cumhurbaşkanı Sarkisyanın yukarıda sözü geçen açıklamasından da anlaşılacağı üzere Ermenistanın İranla iyi ilişkileri bulunmaktadır. Bu ilişkide Ermenistan İrana bağımlı bir konumdadır zira İran Ermenistanın dış dünyaya açılan iki kapısından biridir. Ayrıca, İran Ermenistanın Kuzey-Güney arasında bir köprü olma hedefi için hayati bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla Ermenistan İranı rahatsız edecek eylemlerden kaçınmak isteyecektir. Bu çerçevede, Körfez ülkeleriyle ilişkilerini İranın kılavuzluğunda geliştirdiği görülen Ermenistanın önümüzdeki dönemde de bu ülkelerle ilişkilerinde İranın hassasiyetlerini dikkate alacağı açıktır. Ayrıca, Ermenistanın tutumunu etkileyebilecek bir unsur da Ermenistanın Azerbaycan topraklarını yasadışı işgali sebebiyle Ermenistan ile İran karşıtı blokun lideri Suudi Arabistan arasında diplomatik ilişkilerin olmamasıdır.

**Fotoğraf: Presidency of the Republic of Armenia*

[1] President Serzh Sargsyan Met with the Emir of Qatar Sheikh Tamim Bin Hamad Al Thani, *Presidency of the Republic of Armenia*, Mayıs 15, 2017, erişim Haziran 12, 2017, http://www.president.am/en/press-release/item/2017/05/15/President-Serzh-Sargsyan-met-with-the-Emir-of-the-State-of-Qatar/.

[2] President Serzh Sargsyan Met With The Chief Executive Officer Of Qatar Airways, *Presidency of the Republic of Armenia*, Mayıs 15, 2017, erişim Haziran 12, 2017, http://www.president.am/en/press-release/item/2017/05/15/President-Serzh-Sargsyan-met-with-Executive-Director-of-Qatar-Airways/.

[3] Armenias Government Approves Lifting Visa Requirements for Qatari Citizens, *Armenpress*

, Haziran 1, 2017, erişim, Haziran 12, 2017, https://armenpress.am/eng/news/893175/armenias-government-approves-lifting-visa-requirements-for-qatari-citizens.html.

[4] President Sargsyan Attends Armenia-UAE Investment Forum in Abu Dhabi, *Armenpress*, Mart 22, 2017, erişim Haziran 12, 2017, https://armenpress.am/eng/news/883548/president-sargsyan-attends-armenia-uae-investment-forum-in-abu-dhabi.html;

UAE and Armenia Citizens Exempted from Entry Visas, *Gulf News*, Mart 22, 2017, erişim Haziran 12, 2017, http://gulfnews.com/news/uae/government/uae-and-armenia-citizens-exempted-from-entry-visas-1.1998535

[5] His Holiness Aram I Visits Sheikh Sabah IV Ahmad Al-Jaber Al-Sabah, Armenian Catholicosate of Cilicia, Mayıs 19, 2017, erişim Haziran 12, 2017, http://www.armenianorthodoxchurch.org/en/archives/19251.

[6] Sargsyan, Rouhani Attend Armenian-Iranian Business Forum, *Public Radio of Armenia*, Aralık 21, 2016, erişim Haziran 12, 2017, http://www.armradio.am/en/2016/12/21/sargsyan-rouhani-attend-armenian-iranian-business-forum/.

[7] Armenia-Qatar Ties Unaffected By Saudi Sanctions, *Azatutyun*, Haziran 8, 2017, erişim Haziran 12, 2017, https://www.azatutyun.am/a/28536257.html.

Yazar Hakkında :

Ali Murat Taşkent, Nisan 2015 ile Eylül 2017 arasında Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) analist olarak çalışmıştır. Taşkent, Kafkasya ve Türkiye-Ermenistan ilişkileri üzerinde çalışmalar yürütmüştür.

Atıfta bulunmak için: TAŞKENT, Ali Murat. 2026. "ERMENİSTAN, KÖRFEZ'DE İRAN'IN ÇİZDİĞİ YOLDAN İLERLİYOR." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 51. Haziran 13. Erişim Kasım 24, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/ERMENISTAN-KORFEZ-DE-IRAN-IN-CIZDIGI-YOLDAN-ILERLIYOR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr

https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır